

مقدمه: بهداشت دهان مناسب در سنین کودکی و نوجوانی در پیشگیری از بروز مشکلات دندان و لثه نقش بسیار مهمی بازی می کند. روش های متفاوتی به منظور پیشگیری از پوسیدگی و التهاب لثه پیشنهاد شده است. از جمله این روش ها می توان به نخ دندان و مسواک های بین دندانی اشاره کرد. مطالعه حاضر به منظور بررسی اثر استفاده از نخ دندان، نخ دندان با نگهدارنده و مسواک بین دندانی بر شاخص پلاک و لثه در کودکان ۱۴ ساله صورت پذیرفت.

مواد و روش ها: مطالعه حاضر از نوع کارآزمایی بالینی است که بر روی ۹۰ نفر از دانش آموزان ۱۴ ساله شهر رفسنجان صورت پذیرفت. دانش آموزان به طور تصادفی به سه گروه ($n=30$) تقسیم شدند و به ترتیب از نخ دندان، نخ دندان با نگهدارنده و مسواک بین دندانی به مدت سه هفته استفاده کردند. شاخص پلاک و شاخص لثه در هفته شروع مطالعه و در بازه زمانی یک هفته و سه هفته مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: آنالیز Repeated Measures ANOVA نشان داد که شاخص پلاک و لثه در هر سه گروه در جلسات دوم و سوم نسبت به جلسه نخست کاهش معناداری داشت ($p<0.05$)، اما تفاوت معناداری بین سه گروه مورد مطالعه وجود نداشت ($p>0.05$). هرچند شاخص پلاک و لثه ای در گروه استفاده کننده از نخ دندان نسبت به گروه استفاده کننده از مسواک بین دندانی کاهش بیشتری نشان داد ولی این تفاوت معنادار نبود ($p=0.06$). هم چنین تفاوت معناداری بین دو جنس دختر و پسر از لحاظ شاخص های مورد بررسی در گروه های مختلف مشاهده نشد ($p>0.05$).

نتیجه گیری: نتایج مطالعه حاضر نشان داد که نخ دندان، نخ دندان با پایه نگهدارنده و مسواک بین دندانی هر سه باعث کاهش شاخص پلاک و لثه ای شدند.

کلمات کلیدی: شاخص پلاک، شاخص لثه، مسواک بین دندانی، نخ دندان، نخ دندان با نگهدارنده